

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are white, while "P", "S", and "S" are orange. The text is set against a dark blue rectangular background. To the left of this background is a vertical bar with an orange top half and a dark blue bottom half. To the right is a horizontal bar with an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Stereotyper og fordomme om jødedom

Intellektuelt Output 2, Unit III

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
1	Renaud Rochette (Institut européen en sciences des religions – Ecole Pratique des Hautes Etudes, PSL)	07/05/2018

Introduktion

At håndtere stereotyper og fordomme på jødedom kan være vanskeligt, da de fleste af dem lægger sig tæt op ad decideret antisemitisme. I de fleste tilfælde handler disse stereotyper og fordomme ikke om jødedommen som en religion, men om jøder og deres formodede adfærd. Fra begyndelsen var kristne teologer ivrige efter at understrege den fælles oprindelse (pagten mellem Abraham og Gud), men også efter at vise kristendommen som den sande religion.

Andre stereotyper og fordomme stammer fra folkelige tro: i århundreder udgjorde jøder det mest synlige mindretal med forskellige former for praksis og vaner.

Stereotyper og fordomme kommer fra generaliseringer. For at tackle dem må man være opmærksom på mangfoldigheden af jødedommen: der er mange jøder og mange forskellige tendenser i jødedommen. Det er også vigtigt at huske på, at jødedommen som enhver religion ikke er statisk og uforanderlig.

Mere information kan findes på:

- [Forskellige former for jødedom](#)
- [Jødedommens oprindelse](#)
- [Rabbinsk jødedom](#)
- [Jødedom i Middelalderen og i moderne tider](#)
- [Jødisk modernitet](#)
- [Jødedom i det 20. og 21. århundrede](#)

Jøder som mordere af Kristus

Fordommen om, at jøderne var skyld i mordet på Jesus, er lidt underlig, da den er udbredt og synes at bruge et teologisk argument, men samtidig ikke er godkendt af Kirken. Rådene i Trent (1545-1563) og Vatikan II erklærede, at Jesus ikke blev dræbt af jøderne, men af menneskehedens synder, og hans død er ikke et mord, men en forsoning.

Jøder blev set som kristendommens fjender, forbandede mennesker, der ikke anerkendte Messias ankomst. De blev marginaliseret og betragtet som urene. Grådighed og pengegriskhed er en del af denne formodede moralske urenhed (selvom det var de kristne, der var pengelångivere), som giver den vedvarende stereotype af den grådige og rige jøde.

Folkeopfattelsen gik videre: Jøder dræbte ikke kun Jesus; de dræbte også kristne børn for at bruge deres blod til deres ritualer, især til brødet, der blev brugt til påsken. Disse historier har intet grundlag, da *kashrut* strengt forbyder brugen af blod. Der er flere tilfælde, hvor jøder er blevet anklaget og henrettet efter opdagelsen af et dødt barn tæt på deres hjem.

1. I Trent (1475) blev 15 jøder dømt til døden for mordet på Simon, der blev betragtet som en martyr af lokale kristne (kilde: [Nürnberg World Chronicle](#))

En af de første konspirationsteorier

I nogle stereotype og fordomme betragtes jødernes samfund som et hemmeligt og lukket. Før de blev givet lige rettigheder, blev jøder tvunget til at leve adskilt i bestemte områder (ghettoer). Ved en mærkelig drejning blev det juridiske krav et adfærdsmæssigt karaktertræk.

Stereotype om jødernes hemmelige samfund skabte en anden stereotyp: ideen om at jøderne havde en hemmeligt plan om at overtage verden. Denne fordom ligger bag oprettelsen af de ældste af Zions protokoller, en tekst der beskriver det antagne jødisk plot. Denne tekst, skrevet i begyndelsen af det 20. århundrede, er en plagiering af en fransk politisk satire og en antisemitisk tysk roman. Teksten indeholder kun generelle ideer om at tage kontrol over medierne og de økonomiske og politiske institutioner. Disse ideer er blevet brugt igen og igen i mange konspirationsteorier, såsom "New World Order". I en tid med akut nationalisme styrkede protokollerne ideen om, at jøder var særlige mennesker, der udgjorde en fare for samfundet, hvilket dermed retfærdiggjorde forfølgelserne. På trods af at blive fremstillet som en klodset forfalskning

bliver de ældste af Zions protokoller stadig ved med at blive taget til pålydende, og de skaber stadig mange fordomme og stereotyper om jøder.

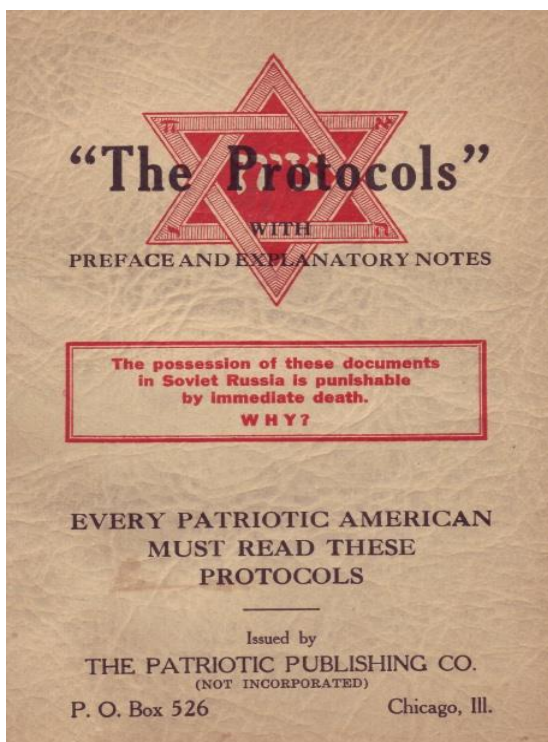
Denne russiske udgave af protokollerne fra Zions ældste anvender okkulte symboler for at understrege hemmeligskæmmeriet ved plottet.

Det ortodokse kors med ordene "Ved dette [tegn] vil du erobre" (allusion til Konstantins sejr og omvendelse).

Pentagram og hexagram med ordene "Antikristens Mark" på hver side af en Tarotfigur (Vognen) med ordet "Antikrist".

I bunden er ordene "ulovlighed" og "stort mysterium".

2. En russisk udgave af de ældste af Zions protokoller (1911).

Denne amerikanske udgave med en falsk advarsel om *protokollerne* i USSR viser en anden dimension af stereotypen om plottet: Kommunisme og revolutionære aktiviteter er en del af det jødiske plot om at overtage verden.

3. En amerikansk udgave af de ældste af Zions protokoller (1934).